

EDM 1104

Philosophy of Education and Curriculum Development

(ปรัชญาการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร)

Dr.Boonthong Boontawee

Course Schedule

- **Week1-2**

Unit 1 Educational philosophy and curriculum theory :
Influences of philosophy, learning theory, and sociology
on the curriculum.

learning theory

(ทฤษฎีการเรียนรู้)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่ม

- 1) **Cognitivism** (พุทธินิยม)
- 2) **Behaviorism** (พฤติกรรมนิยม)
- 3) **Humanism** (กลุ่มมนุษยนิยม)

Cognitivism (ปัญญานิยม/พุทธินิยม)

1. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรูเนอร์(Jerome Bruner:
ค.ศ.1915-.)
2. ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์(Jean Piaget:
ค.ศ.1896-1980)

2) Behaviorism (พฤติกรรมนิยม)

ทฤษฎี Classical condition ของ Pavlov (Ivan Pavlov: ค.ศ.1849-1936)

ทฤษฎี กฎการเรียนรู้ของ Thorndike (Edward Lee Thorndike: ค.ศ.1874-1949)

**ทฤษฎีการเรียนรู้แบบ S-S model ของ Watson (John Broadus Watson:
ค.ศ.1878-1958)**

ทฤษฎี operant condition ของ Skinner (Frederic Skinner ค.ศ.1904-1990)

**ทฤษฎีการเรียนรู้แบบ S-S model ของ Watson (John Broadus Watson:
ค.ศ.1878-1958)**

3) Humanism (กลุ่มมนุษยนิยม)

**ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ของ Maslow (Abraham Harold Maslow:
1908-1970)**

ทฤษฎี client centered ของโรเจอร์ (Carl Rogers: 1902-1987)

ทฤษฎีการพัฒนาศาสนาตนเอง ของ คอมบ์ส (Arthur W. Combs ค.ศ.1912-1999)

ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูม (Bloom's Taxonomy)

Benjamin S. Bloom et al. 1956

- การเรียนการสอนที่จะประสบ ความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น
ครูจะต้องกำหนด จุดมุ่งหมายให้ชัดเจนแน่นอน
- แบ่งประเภทของพฤติกรรมโดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยา
พื้นฐาน เป็น 3 ด้าน คือ
 - ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
 - ด้านจิตพิสัย(Affective Domain)
 - ด้านทักษะพิสัย(Psychomotor Domain)

ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom's Theory of Learning)

- แบ่งความสามารถในการเรียนรู้ของคนเป็น 6 ระดับ ดังนี้
 - ระดับที่ 1 ชั้นมีความรู้พื้นฐาน (Knowledge)
 - ระดับที่ 2 ชั้นความเข้าใจ (Comprehension)
 - ระดับที่ 3 ชั้นนำไปใช้ Application)
 - ระดับที่ 4 ชั้นวิเคราะห์ความรู้ (Analysis)
 - ระดับที่ 5 ชั้นสังเคราะห์ (Synthesis)
 - ระดับที่ 6 ชั้นประเมินผล (Evaluation)

ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

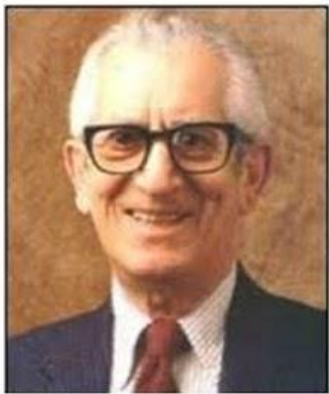
ขั้น / ระดับความรู้	ลักษณะการเกิดความรู้
ความรู้พื้นฐาน (Knowledge) หรือ ความรู้ความจำ	สามารถจำความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนมา
ความเข้าใจ (Comprehension)	สามารถแปลความ ขยายความ ได้
นำไปใช้ Application)	นำความรู้ที่ได้ไปใช้หรือก่อให้เกิดความรู้ใหม่
วิเคราะห์ความรู้ (Analysis)	แยกความรู้ออกเป็นส่วน ทำความเข้าใจ แต่ละส่วน ว่าสัมพันธ์กันอย่างไร
ขั้นสังเคราะห์ (Synthesis)	สามารถนำความรู้ต่าง ๆ หรือประสบการณ์ ต่าง ๆ มารวบรวมให้เกิดเป็นความรู้ใหม่

ด้านจิตพิสัย(Affective Domain)

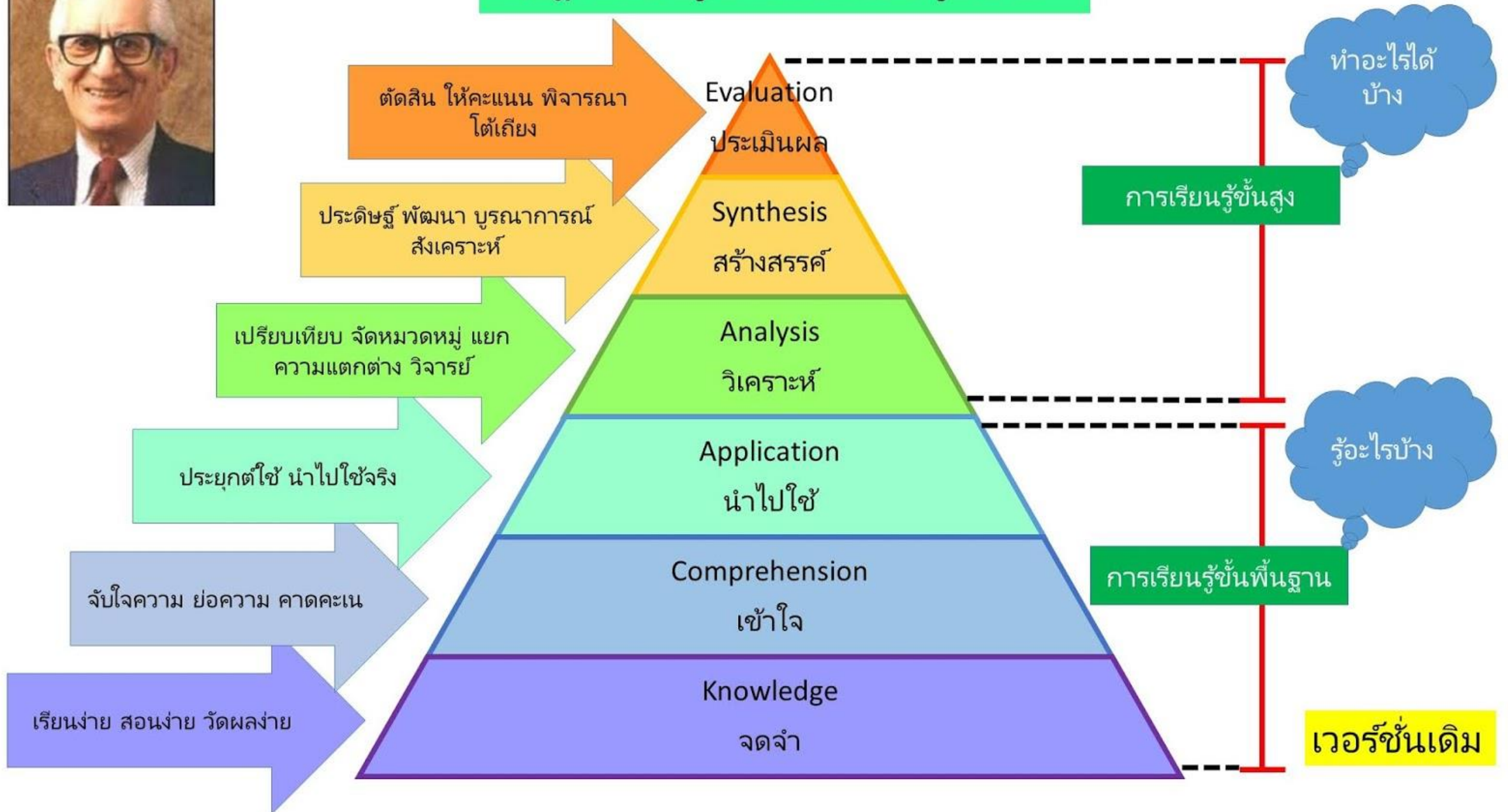
- 1. ชั้นรับรู้ (Receiving) สัมผัสสิ่งเร้า**
- 2. ชั้นตอบสนอง (Responding) ยินดี-พอใจ ไม่ยินดี-ไม่พอใจ**
- 3. ชั้นเห็นคุณค่าหรือสร้างค่านิยม (Valuing) ยึดเกณฑ์ ของกลุ่ม หรือสังคม**
- 4. ชั้นจัดระบบค่านิยม (Organization)**
- 5. ชั้นสร้างลักษณะนิสัย (Characterization)**

ด้านทักษะพิสัย(Psychomotor Domain)

- 1. การรับรู้**
- 2. กระทำตามแบบ คำชี้แนะ หรือ เครื่องชี้แนะ**
- 3. การทำด้วยตนเอง**
- 4. การกระทำอย่างต่อเนื่อง หลากรูปแบบ**
- 5. การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ**

ทฤษฎีการเรียนรู้ในโรงเรียนของบลูม Bloom

กระบวนการและคำศัพท์ที่ใช้ Cognitive ของบลูมแบบดั้งเดิม และแบบปรับปรุงใหม่

กระบวนการและคำศัพท์เดิม (1956)	กระบวนการและคำศัพท์ใหม่ (2001)
1. ความรู้ (Knowledge)	จำ (Remember)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)	เข้าใจ (Understand)
3. การนำไปใช้ (Application)	ประยุกต์ (Apply)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)	วิเคราะห์ (Analyze)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)	ประเมินค่า (Evaluate)
6. การประเมินค่า (Evaluation)	สร้างสรรค์ (Create)

ทฤษฎีองค์ประกอบทางสติปัญญาของการ์ดเนอร์ (Gardner's Theory of Multiple Intelligence)

- การ์ดเนอร์ (Gardner : 1985) ความสามารถทางสติปัญญาของมนุษย์แบ่งเป็น 7 ด้าน
 - ด้านที่ 1 ความสามารถทางดนตรี (Musical)
 - ด้านที่ 2 ความสามารถทางภาษา (Linguistic)
 - ด้านที่ 3 ความสามารถทางการรับรู้โดยการสัมผัส (Kinesthetic)
 - ด้านที่ 4 ความสามารถทางคณิตศาสตร์ (Mathematical)
 - ด้านที่ 5 ความสามารถทางการกะระยะพื้นที่ (Spatial)
 - ด้านที่ 6 ความสามารถทางด้านศีลธรรมจรรยา (Moralistic)
 - ด้านที่ 7 ความสามารถทางด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal)

Sociology (สังคมวิทยา)

Francis J. Brown ให้ความหมายว่า สังคมวิทยาการศึกษา หมายถึง การศึกษาเรื่องของการกระทำระหว่างปัจเจกชนกับ สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม ซึ่งได้แก่ บุคคลอื่น ๆ กลุ่มสังคมต่าง ๆ และแบบแผนพฤติกรรมในสังคม

Sociology (สังคมวิทยา)

- นำหลักการทางสังคมวิทยาไปปรับใช้กับกระบวนการทุกอย่างของการศึกษา เช่น จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม ระเบียบวิธีการเรียน การสอน และการวัดผล ประเมินผล

Sociology (สังคมวิทยา)

วิธีการทางสังคมวิทยาไม่สามารถพัฒนาให้เป็น “ศาสตร์” ที่แม่นยำ
เที่ยงตรงได้ด้วยเหตุ 2 ประการ คือ

1. การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ ไม่สามารถใช้วิธีการ
เดียวกับทางวิทยาศาสตร์และมนุษย์มีความคิด จิตใจ อารมณ์ความรู้สึก
ที่ไม่สามารถควบคุมได้แน่นอน

2. นักสังคมวิทยาส่วนมาก มักมีอคติหรือค่านิยมส่วนตัว ยึด
มั่นทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งมากเกินไป ทำให้วางตัวไม่เป็นกลาง

Sociology (สังคมวิทยา)

- การศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์ ซึ่งเรียกว่าสังคมวิทยานั้น มีรากฐานมาจากนักคิด 5 คน

1. ออกุส คองท์ (Auguste Comt, 1798 - 1857)

ได้ข้อสรุปว่า ในการศึกษาทางสังคม ควรแยกออกเป็นสองส่วน คือ

“สังคมสถิต (social statics)” โดยศึกษาเกี่ยวกับระเบียบสังคมสถาบันสังคมดำรงคงอยู่ได้อย่างไร

“สังคมพลวัต (social dynamics)” ซึ่งจะศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อให้เข้าใจและทิศทางของการเปลี่ยนแปลง

“การเปลี่ยนแปลงทางความคิดของมนุษย์ เป็นเหตุปัจจัยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม”

Sociology (สังคมวิทยา)

**2. เฮอ์เบิร์ต สเปนเซอร์ (Herbert Spencer, 1820 - 1903) . ออ
กุส คองท์ (Auguste Comt, 1798 - 1857)**

ได้นำวิธีการทางชีววิทยามาศึกษาสังคม โดยเชื่อว่า “สังคมนั้นมีลักษณะ
เปรียบได้กับสิ่งมีชีวิต” คือ มีอวัยวะต่างๆ ล้วนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
จึงจะดำรงชีวิตอยู่ได้ สังคมก็มีองค์ประกอบทางสังคมต่างๆ เช่น ระบบ
เศรษฐกิจ ระบบการศึกษา ฯ และรัฐ ล้วนต้องพึ่งพากัน ไม่มีเงินรัฐก็ไม่
สามารถทำอะไรได้ รัฐไม่มีความเข้มแข็งเศรษฐกิจก็ไม่เจริญก้าวหน้า

Sociology (สังคมวิทยา)

3. คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx, 1818 - 1883) เชื่อว่า

“ทุกสังคมต้องมีการเปลี่ยนแปลง เพราะความขัดแย้งของคนกับคน หรือคนกับสิ่งแวดล้อม” และการเปลี่ยนแปลงสังคมนั้น จะเป็นไปได้ในลักษณะ “ปฏิวัติ”

เพราะเห็นว่าระเบียบของสังคมแต่ละสังคมที่มีขึ้น ล้วนถูกกำหนดจากวิธีการหรือความสัมพันธ์ในการผลิตของคนในสังคม พื้นฐานทางเศรษฐกิจของสังคม มีความสำคัญต่อสภาพที่คนดำรงอยู่ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมนั้น ๆ เสมอ

Sociology (สังคมวิทยา)

4. อีมิล เดอร์คไฮม์ (Emile Durkheim, 1858 - 1917) สนใจเกี่ยวกับการจัดระเบียบ และบทบาทของสังคม ซึ่งสิ่งที่ทำให้สมาชิกของสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นระเบียบได้นั้น คือ “การที่คนในสังคมมีความเชื่อและมีค่านิยมร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเชื่อทางศาสนา” จึงจะรักษาสังคมให้ดำรงอยู่ได้ จึงเสนอว่าวิธีการศึกษาสังคม “ควรมุ่งอธิบายว่าส่วนต่างๆ ของสังคมนั้นมีหน้าที่ (**function**) ต่อการดำรงอยู่ของสังคมโดยส่วนรวมได้อย่างไร”

ผลงานของ อีมิล ที่มีอิทธิพลต่อการวิจัยทางสังคมอย่างมาก คือ การศึกษาเกี่ยวกับการฆ่าตัวตายของคนกลุ่มต่างๆ นั้น ไม่ใช่เรื่องเฉพาะตัวของแต่ละคน แต่ขึ้นอยู่กับพลังทางสังคม

Sociology (สังคมวิทยา)

5. แมกซ์ เวเบอร์ (Max weber, 1864 - 1920) เห็นว่า “การที่จะศึกษาสังคมให้เข้าใจชัดเจน ควรจะศึกษาวิเคราะห์จากพฤติกรรมของบุคคล”

สอดคล้องกับแนวทางของ อีริค ฟอรัม นักจิตวิทยา ที่ทั้งคู่เชื่อว่า “การที่จะเข้าใจโครงสร้างสังคม เช่น รัฐ ศาสนา หรือระบบการปกครอง หรือระบบเศรษฐกิจได้ดีนั้น จะต้องมองโครงสร้างในฐานะเป็นการกระทำ (**action**) ของบุคคลที่มีส่วนร่วมในโครงสร้างนั้นๆ และจะต้องศึกษาแรงจูงใจที่นำไปสู่การกระทำต่างๆ ของบุคคล และจะต้องทำความเข้าใจ “ความหมาย” ของพฤติกรรมที่ผู้กระทำให้กับการกระทำของตัวเองและการกระทำของคนอื่น” ทั้งนี้ เขาเชื่อว่า “การเปลี่ยนแปลงของสังคมขึ้นอยู่กับความคิด ความเชื่อทางศาสนา อำนาจ และระบบต่างๆ ของคนในสังคมเอง”

Task Week3

- ให้นักศึกษาศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ คนละ 1 วิธี และสรุปส่ง ภายในวันเสาร์ ที่ 29 มกราคม 2565

Good Luck

